

LITOSFERA (Budowa i składniki skorupy ziemskiej, dzieje Ziemi)

LP	ODPOWIEDŹ					
1.	Proces geologiczny	Typ genetyczny	Nazwa skały	Proces geologiczny	Typ genetyczny	Nazwa skały
	1. Krystalizacja magmy w głębi skorupy ziemskiej	magmowa głębinowa	granit	7. Osadzenie materiału różnofrakcyjnego	osadowa okruczowa	glina
	2. Lityfikacja żwiru	osadowa okruczowa	zlepieniec	8. Metamorfizm kontaktowy wapieni	metamorficzna	marmur
	3. Osadzenie szczątków koralowców	osadowa - organiczna	wapień rafowy	9. Przeobrażenie granitu	metamorficzna	gnejs
	4. Osadzenie i lityfikacja szczątków roślin	osadowa - organiczna	węgiel kamienny	10. Lityfikacja piasku	osadowa okruczowa	piaskowiec
	5. Przeobrażenie piaskowca	metamorficzna	kwarcyt	11. Zastygnięcie magmy częściowo w głębi skorupy ziemskiej, częściowo na jej powierzchni	magmowa wylewna	porfir
6. Krystalizacja lawy o odczynie zasadowym	magmowa wylewna	bazalt	12. Spojenie pylastego osadu eolicznego	osadowa okruczowa	less	
2.	<p>SIAL (krzem – Si i Glin – Al) – warstwa skorupy kontynentalnej (warstwa granitowa) SIMA (krzem – Si i Magnez – Mg) – warstwa skorupy kontynentalnej (warstwa bazaltowa)</p> <p>CROFESIMA (płaszcz ziemski górny: Cr, Fe, Si, Mg) NIFESIMA (płaszcz ziemski dolny: Ni, Fe, Si, Mg)</p> <p>NIFE (jądro zewn. i wawn.: Ni, Fe)</p>					
3.	Redzaj Skorupy Ziemskiej		Skorupa kontynentalna	Skorupa oceaniczna		
	Cecha warstwy					
	Grubość skorupy		Do 80 km (Himalaje)			Do 5-7,5 km
	Gęstość skał		2,7 - 2,8 g/cm ³			3,0 - 3,1 g/cm ³
	Rodzaj skał		Granit, gnejs, łupek krystaliczny, gabro			Bazalt, gabro

Punktacja: 0-12 – niedostateczny; 13-14 – dopuszczający; 15-17 – dostateczny; 18-20 – dobry; 21-23 – b. dobry; 24 – celujący

4.	a) siarka b) piaskowiec c) porfir d) kreda piszcząca e) gnejs																							
5.	Dobrze zachowały się skamieniałości o twardych pancerzach lub częściach szkieletowych, wśród których więcej jest organizmów morskich niż lądowych. W morzu szczątki szybciej ulegają skamienieniu, szybko są pokrywane przez osady, przez co lepiej się zachowują.																							
6.	Kopalnia B (30°C)																							
7.	a) 5 b) 3 c) 2 d) 1 e) 4																							
8.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Okres geologiczny</th> <th>Najstarszy</th> <th colspan="2"></th> <th>Najmłodszy</th> </tr> <tr> <td></td> <td>karbon</td> <td>perm</td> <td>trias</td> <td>neogen</td> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Surowiec mineralny</td> <td>C</td> <td>A</td> <td>B</td> <td>D</td> </tr> </tbody> </table>				Okres geologiczny	Najstarszy			Najmłodszy		karbon	perm	trias	neogen	Surowiec mineralny	C	A	B	D					
Okres geologiczny	Najstarszy			Najmłodszy																				
	karbon	perm	trias	neogen																				
Surowiec mineralny	C	A	B	D																				
9.	a) W kolejności: później, jurze, piaski i gliny b) Warstwa wapieni jest starsza od piasków i glin, a młodsza od bazaltów.																							
10.	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Okres</th> <th>Cecha</th> <th>Skamieniałość przewodnia - numer</th> <th>Główne złoża mineralne - litera</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Kambr</td> <td></td> <td>2</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>Dewon</td> <td></td> <td>4</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>Karbon</td> <td></td> <td>1</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>Kreda</td> <td></td> <td>3</td> <td>A</td> </tr> </tbody> </table>				Okres	Cecha	Skamieniałość przewodnia - numer	Główne złoża mineralne - litera	Kambr		2	B	Dewon		4	D	Karbon		1	C	Kreda		3	A
Okres	Cecha	Skamieniałość przewodnia - numer	Główne złoża mineralne - litera																					
Kambr		2	B																					
Dewon		4	D																					
Karbon		1	C																					
Kreda		3	A																					
11.	Alpy, Apeniny, Karpaty, Himalaje, <u>Appalachy</u> , <u>Harz</u> , <u>Wogezy</u> , Skandynawskie, Kambryjskie, <u>Morawy</u> , <u>Rudawy</u> , Kordyliery, Andy, <u>Schwarzwald</u> , <u>Ardeny</u> , <u>Sudety</u> , <u>Góry Świętokrzyskie</u> .																							